

ЗАМЯШЧЭННЕ ІМПАРТУ — ТЭМА НУМАР АДЗІН

На Форуме рэгіёнаў абмеркавалі стан і перспектывы імпартазамышчэння ў рамках Саюзнай дзяржавы ва ўмовах санкцый

На пасяджэнні адпаведнай секцыі адзначалася, што сфера імпартазамышчэння мае нямала праблемных пытанняў. У іх абмеркаванні ўзяло ўдзел каля 70 чалавек з ліку прадстаўнікоў дзяржаўнай улады і мясцовага самакіравання, банкаў, камерцыйных кампаній, грамадскіх аб'яднанняў, інтэграцыйных структур Беларусі і Расіі. Спікеры акрэслілі важнасць адаптацыі эканомікі Саюзнай дзяржавы да новых рэалій і выказалі неабходнасць у зняцці бар'ераў для лепшай работы па замышчэнні імпарту.

Санкцыі з боку Захаду вымушаюць Беларусь і Расію актыўна працаваць у сферы імпартазамышчэння. Аб гэтым заявіў **намеснік старшыні Камітэта Савета Федэрацыі па эканамічнай палітыцы Іван АБРАМАЎ**.

Ён заўважыў, што Расія стала сусветным лідарам па колькасці ўведзеных супраць яе санкцый. Гэта вымушае адаптацыі планаў па імпартазамышчэнні ў новай рэальнасці. Напрыклад, цяпер у Расіі аддаецца ўвага вытворчасці сыравіны і камплектуючага абсталявання, у якіх краіна мае патрэбу. Падрыхтаваны прапановы па арганізацыі вытворчасці імпартазамышчальнай прадукцыі больш чым на 220 пляцоўках. Як падкрэсліў расійскі спікер, Беларусь таксама знаходзіцца пад дзеяннем жорсткіх санкцый калектываў Захаду. І гэта вымушае яе актыўна працаваць у рэчышчы імпартазамышчэння.

— У сучасны момант ідзе работа па перазагрузцы кааперацыі Расіі і Беларусі, — адзначыў Іван Абрамаў. — Патэнцыял беларускай эканомікі мае ўсе магчымасці для імпартазамышчэння неабходных расійскай эканоміцы тавараў і паслуг. Адным з найбольш перспектывных напрамкаў з'яўляюцца інфармацыйныя тэхналогіі. Акрамя таго, створана сем галіновых груп для забеспячэння імпартазамышчэння ў сферы лёгкай, хімічнай прамысловасці, электронікі і іншых кірункаў. Ідзе работа па стварэнні электроннай пляцоўкі, дзе прадпрыемствы змогуць падбіраць партнёраў.

Расійскі бок нават прыняў план першаарговых дзеянняў па забеспячэнні развіцця эканомікі ва ўмовах знешняга санкцыйнага ціску, які на рэгулярнай аснове дапаўняецца новымі мерапрыемствамі. Яны скіраваны на прадастаўленне льгот імпартазамышчальнай вытворчасці.

— Мы радыкальна скарацілі кантроль-наглядную дзейнасць, аўтаматычна працягваем ліцэнзіі, дазволы, спрощаны працэдуры пацвярджэння адпаведнасці. Зняты многія іншыя бар'еры на шляху імпарту, спрощаны бюджэты працэдуры. Ажыццяўляюцца праграмы падтрымкі некаторых галін — транспарту, АПК, прамысловасці, ІТ-галіны. Актыўна ідзе выдача льготнага крэдытавання ў рамках праграм. Усе гэтыя меры дазволілі захаваць устойлівасць фінансавага і валютнага рынку, стабілізаваць сітуацыю ў эканоміцы, — паведамаў прадстаўнік расійскага парламента. — У сваю чаргу, форум — тая пляцоўка, якая дазваляе падзяліцца вопытам і выпрацаваць канкрэтныя меры па зверцы нашых крокаў.

Абарона знешняга рынку немагчыма без каардынацыі работы ў сферы імпартазамышчэння Саюзнай дзяржавы, лічыць **першы намеснік міністра эканомікі Беларусі Юрый ЧАБАТАР**. Ён акцэнтаваў увагу на патэнцыяле імпартазамышчэння. Па яго словах, патэнцыял даволі шырокі і складае да 60 млрд долараў. Для Беларусі гэта пытанне — каля 5 млрд. Для краіны ключовай з'яўляецца вытворчасць рухавікоў, лакаматываў, чыгуначных вагонаў. У Расіі ёсць патрэба ў транспартных сродках, абсталяванні для сельскай гаспадаркі. І галоўны напрамак — новыя вытворчасці.

— Цяпер мы працуем над адпаведнымі дамоўленасцямі, пакуль ёсць напрацоўкі па 10 праектах, і работа працягваецца. Асаблівы акцэнт на тыя вытворчыя аб'екты, якія будуць мець сінергетычны эфект, — падкрэсліў Юрый Чабатар. А яго калега, **намеснік міністра эканамічнага развіцця Расійскай Федэрацыі Дзмітрый ВОЛБВАЧ**, упэўнены, што ў энергетычнай сферы абодвум бакам неабходна распрацаваць пагадненне аб аб'яднанні рынку газу, нафты, электраэнергіі. Гэта дазволіць стварыць роўныя ўмовы для гаспадарчых суб'ектаў і ў перспектыве — запусціць адзіныя прынцыпы цэнаўтварэння. Між тым, пытанне не такое простае.

Адна з праграм накіравана на фарміраванне адзінай прамысловай палітыкі Саюзнай дзяржавы. Па словах **намесніка дзяржсакратара Саюзнай дзяржавы Уладзіміра АМАРЫНА**, работа міністэрстваў дзвюх краін скіравана на тое, каб максімальна задзейнічаць сумесны патэнцыял па замышчэнні імпартных паставак, якіх не стала. У сувязі з гэтым на працягу апошняга перыяду на пасяджэнні рабочых груп Саюзнай дзяржавы актыўна разглядаліся пытанні па імпартазамышчэнні. У іх ліку — развіццё мікраэлектронных тэхналогій у прамысловасці, у прыватнасці, электроннага машынабудавання, развіццё агульнага біржавога гандлю. У полі зроку таксама — пытанні ўзаемапрызнання банкаўскіх гарантый пры дзяржзакупках.

Найбольш значныя праграмы фінансуюцца з саюзнага бюджэту. Сярод іх — праект па стварэнні новых спінальных сістэм, якія накіраваны на замышчэнне імпартнага і стварэнне ўнікальнага абсталявання і тэхналогій у сельскай гаспадарцы і медыцыне. Напрыклад, сёлета пачнецца рэалізацыя трох новых праграм, арыентаваных на імпартазамышчэнне ў галінах мікраэлектронікі, у тым ліку сістэм для дапамогі кіроўцам. Напрыклад, стварэнне прадуктаў фатонікі — высокаскорасных прыладаў апрацоўкі аптычных сігналаў, якія не саступаюць па ўзроўню сусветным аналагам. Касмічная праграма скіравана на стварэнне нанаспадарожнікаў маламернага эксперыментальнага ўзору для маніторынгу над атмасферай.

Налета плануецца распачаць фінансаванне яшчэ дзвюх праграм, адна з якіх датычыцца сферы АПК і дазволіць распрацаваць сучасныя рэцэптуры новых кармавых дабавак камбікармоў і інавацыйнага абсталявання для сельскагаспадарчых жывёл. На перспектыву разглядаецца праграма па распрацоўцы кампанентаў для сонечнай энергетыкі. Мэта праграмы — пераадолець тэхнічнае адставанне ад сусветных аналагаў. Каб паскорыць іх рэалізацыю, вядзецца работа па спрашчэнні і дэбюракратызацыі самога працэсу распрацоўкі праграм Саюзнай дзяржавы. Адзначалася, што перыяд падрыхтоўкі павінен склацца не больш чым 12 месяцаў.

Менавіта сумесныя праекты — той інструмент, які садзейнічае працэсу імпартазамышчэння. На гэта скіравана і работа чарговага IX Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі. Прагрэс тут відавочны. Напрыклад, сума камерцыйных кантрактаў на ім дасягнула 65 млрд расійскіх рублёў, ці 1,2 млрд долараў ЗША. Геаграфія кантрактаў даволі шырокая. Калі раней пераважалі Масква, Санкт-Пецярбург, Смаленск, цяпер выходзяць на падпісанне кантрактаў з далёкаўсходнімі рэгіёнамі.

— Мы разумеем, што свет ужо не стане такім, як быў, таму важна выйсці з глабальнай трансфармацыі мацнейшымі і больш эфектыўнымі, — выказала меркаванне **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, буджэце і фінансах Таццяна РУНЕЦ**. — Разам з тым, Расія і Беларусь прыйшлі да неабходнага руху ў эканоміцы задоўга да цяперашняй сітуацыі. Пацвярджэнне таму — 28 саюзных праграм. Мэта гэтых праграм — зблізіць эканомікі нашых краін, прывесці да павелічэння тавараабароту.

Па словах беларускага парламентарыя, тавараабарот з Расіяй з году ў год расце. За 2021-ы ён склаў каля 40 мільярдаў долараў, што на 35 % больш, чым у папярэднім 2020-м. За першы квартал бягучага года паказчык склаў каля 14 мільярдаў долараў. І гэта таксама значна больш, чым летась.

— Сапраўды, расійскі бок працягвае цікавацца да беларускай лёгкай прамысловасці, — звярнула ўвагу **ўдзельніца секцыі, старшыня канцэрна «Беллегпрам» Таццяна ЛУГІНА**. — Калі раней мы больш прысутнічалі на блізкіх тэрыторыях, а за Уралам наша прысутнасць была ніжэйшая — сёлета ёсць верагоднасць адкрыцця ў далёкіх расійскіх рэгіёнах аптовых пунктаў нашага канцэрну. Многія расіяне хочуць бачыць у сябе якасную беларускую прадукцыю. У нас у гэтым напрамку добра развіваецца дызайнерская ініцыятыва, сярэдні бізнес, можна набыць эксклюзіўнае адзенне, хоць яно і даражэйшае. Сёння створаны ўсе ўмовы для развіцця рынку лёгкай прамысловасці. Папулярныя такія брэндзі, як «Элема», «Галантэя», з поспехам выходзяць на расійскі рынак прадпрыемства «Калінка», плануецца адкрыццё некалькіх крамаў прадпрыемства «Світанак» у Санкт-Пецярбургу. Добры попыт мае беларускі абутак — гэта таксама наш трэнд. Як вядома, Беларусь выпускае абутак з натуральнай скуры, а не кожная краіна можа гэтым пахваліцца. Цяпер мы адпрацоўваем магчымасці супрацоўніцтва з Арэнбургскім рэгіёнам, расійская дэлегацыя наведвала Аршанскі льнокамбінат, Камвольны камбінат і ААТ «Магатэкс». І на кожным прадпрыемстве робяцца заяўкі на нашы тавары.

Разам з тым, ёсць неабходнасць прызнання на расійскім рынку агульных правоў па таварных пазіцыях. Эканомікі павінны быць у роўных прававых умовах, лічыць кіраўнік «Беллегпрама», тады і інтэграцыйныя працэсы пойдуча хутчэй. Дзякуючы форуму можна надаць імпульс таму ці іншаму міністэрству.

Расіяне пагаджаюцца: попыт на беларускую прадукцыю расце. Напрыклад, за чатыры месяцы гэтага года назіраецца рост гандлю на 12 % у параўнанні з мінулагоднім перыядам. Павялічыліся закупкі беларускіх цэлюлозна-папяровых вырабаў, прадукцыі хімічнай вытворчасці і транспартных сродкаў, харчовых тавараў. З Расіі ідзе больш сельскагаспадарчай сыравіны, металу. Летась Беларусь заняла другое месца па агульным аб'ёме тавараабароту з Маскоўскай вобласцю. Дзейнічае каля 170 пагадненняў з 70 суб'ектамі Расіі. Як адзначалася падчас форуму, з сакавіка бягучага года праходзяць рэгулярныя сустрэчы эканамічных ведамстваў дзвюх краін, каля 70 расійскіх рэгіёнаў ужо прадставілі пералік тавараў, якія яны хацелі б закупляць у беларускіх абласцях. За апошнія тры месяцы заключана каля 400 кантрактаў з беларускімі партнёрамі з удзелам 25 суб'ектаў гаспадарання Расіі на суму каля 10 млрд рублёў. Асаблівы інтарэс назіраецца ў размяшчэнні зборачных прадпрыемстваў беларускай сельскагаспадарчай і грузавой тэхнікі.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

АБ'ЯДНАЎ... ПАМІДОР

У Гродне ў рамках IX Форуму рэгіёнаў падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве паміж беларускім Іўем і расійскім Мінусінскам

Рэгіёны маюць добрыя напрацоўкі ў сельскагаспадарчай вытворчасці, у прыватнасці, у вырошчванні памідораў. Абодва гарады па праве заваявалі статус памідорных сталіц у сваіх краінах.

Менавіта на гэты фактар звярнуў увагу падчас падпісання дагавора **кіраўнік Мінусінска Андрэй ПЯРВУХІН**. Ён адзначыў, што горад — сталіца паўднёвай тэрыторыі Краснаярскага краю, аграпрамысловы рэгіён, з вялікім аб'ёмам перапрацоўкі. Гэтану спрыяюць кліматычныя ўмовы — больш за 250 сонечных дзён у годзе.

Асабліва значных вынікаў горад дасягнуў у вырошчванні памідораў, якія прызнаныя рэкардсменамі ў Расіі. Памідор-гігант вагой 2 кг 260 грамаў занесены ў расійскую кнігу рэкордаў. Дарэчы, вырас ён у адкрытым грунце.

— Паколькі горад Іўе Гродзенскай вобласці таксама лічыцца памідорнай сталіцай сваёй краіны, гэта нас і аб'яднала. Знайшлі мы адно аднаго ў інтэрнэце. Завязалася перапіска, мы убачылі, што ёсць шырокія перспектывы для супрацоўніцтва. Напрыклад, мы можам падзяліцца насен-

нем, магчыма, і тут у хуткім часе з'явіцца такія памідоры-гіганты, — заўважыў Андрэй Пярвухін.

На яго думку, у абодвух гарадоў шмат агульных інтарэсаў. Гэта і тэхнічнае абсталяванне, і тэхналогіі вырошчвання

гарадніны, і абмен кваліфікаванымі спецыялістамі. Кіраўнік расійскага горада дадаў, што ў іх ёсць патрэба ў кадрах.

«Памідорная» тэма — гэта толькі пачатак супрацоўніцтва, лічыць **старшыня Іўеўскага райвыканкама Ігар ГЕНЕЦ**. Між тым, раён таксама мае пэўныя напрацоўкі ў дадзеным кірунку. Менавіта тут вырас самы вялікі ў Беларусі памідор, вагой амаль паўтара кілаграма. Некалькі гадоў запар тут праходзіць папулярнае свята — Дзень памідора. Сёлета яно адбудзецца 19 жніўня. Дарэчы, такі ж фестываль стаў традыцыйным і ў Мінусінску.

— Вельмі важна, што мы знайшлі адно аднаго, хоць нас падзяляюць тысячы кіламетраў. Але гэта не стане перашкодай для супрацоўніцтва. З такіх кантактаў і складаецца будучыня нашых дзяржаў, — падкрэсліў падчас сустрэчы Ігар Генец.

Абодва бакі бачаць сваё супрацоўніцтва ў больш шырокім ракурсе. Гэта не толькі эканоміка, але і культурныя, спартыўныя сувязі. Мэр Мінусінска паведамаў, што налета горад будзе адзначаць 200-годдзе, і запрасіў сваіх новых сяброў-пабрацімаў на свята.

Маргарыта УШКЕВІЧ.